

ทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย

Digital Accounting Professional Skills Affecting Work Performance Efficiency of Professional Accountants in Thailand

สุวรรณณา ลานทอง¹, ปรียานุช กิรุ่งโรจน์เจริญ² และ รุจิรัตน์ ปาลีพัฒนสกุล³

Suvanna Lantong¹, Preyanuch Kitrongrojcharoen² and Rujirat Paleephatsakul³

นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี¹, คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี^{2,3}

Master of Accountancy program's student, Faculty of Accountancy, Thonburi University¹

Faculty of Accountancy, Thonburi University^{2,3}

Suvannalantong@gmail.com¹, preyanuch1935@gmail.com², rujirat_ac@thonburi-u.ac.th³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับของทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลของผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชีในประเทศไทย (2) วิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชีในประเทศไทย และ (3) ทดสอบอิทธิพลของทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชีในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างคือผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ได้รับการรับรองจากสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2567) จำนวน 402 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ โดยตรวจสอบ Multicollinearity ด้วยค่า Tolerance และ VIF ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีระดับทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.41$, $SD = 0.46$ และ $M = 4.45$, $SD = 0.40$ ตามลำดับ) ทักษะทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ ($\beta = 0.241$) ทักษะการประยุกต์เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมดิจิทัล ($\beta = 0.256$) ทักษะการสืบค้นและเข้าถึงชุดข้อมูลดิจิทัล ($\beta = 0.257$) และทักษะด้านการบริหารจัดการในธุรกิจดิจิทัล ($\beta = 0.263$) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 62.3 (Adjusted $R^2 = 0.623$)

คำสำคัญ: ทักษะบัญชีดิจิทัล, ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน, ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี, การบัญชียุคดิจิทัล

Abstract

This research aimed to (1) examine the level of digital accounting professional skills of accounting professionals in Thailand, (2) analyze the level of work performance efficiency of accounting professionals in Thailand, and (3) test the influence of digital accounting professional skills on work performance efficiency of accounting professionals in Thailand. The sample consisted of 402 certified accounting professionals registered with the Federation of Accounting Professions (FAP, 2024).

Data were collected through online questionnaires and analyzed using descriptive statistics and multiple regression analysis, with Multicollinearity verified using Tolerance and VIF values. The findings revealed that accounting professionals possessed digital accounting professional skills and work performance efficiency at very high levels ($M = 4.41$, $SD = 0.46$ and $M = 4.45$, $SD = 0.40$, respectively). All four skill dimensions significantly and positively affected work performance efficiency at the 0.05 level: accounting and business software skills ($\beta = 0.241$), digital technology or innovation application skills ($\beta = 0.256$), digital data search and access skills ($\beta = 0.257$), and digital business management skills ($\beta = 0.263$), explaining 62.3% of the variance (Adjusted $R^2 = 0.623$).

Keywords: Digital Accounting Skills, Work Performance Efficiency, Accounting Professionals, Digital Era Accounting

บทนำ

วิชาชีพบัญชีได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลให้บทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเปลี่ยนจากการบันทึกและจัดทำรายงานทางการเงินมาสู่การให้คำปรึกษาเชิงกลยุทธ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก และการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ที่มุ่งผลักดันให้ภาคธุรกิจไทยปรับตัวสู่ดิจิทัลอย่างเร่งด่วน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566) งานวิจัยที่ผ่านมาพบว่านักบัญชีในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีและการวิเคราะห์ข้อมูล (สุพัตรา ทารัญดา, 2563; ประสุตา นาคี และคณะ, 2564; ยุทธพงษ์ ขาวสำอางค์, 2565; จารุพร พลฤทธา และคณะ, 2565; Karcioğlu & Binici, 2023) รวมถึงพบว่าทักษะดิจิทัลส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (วิยะดา สุวรรณเพชร, 2563; จารุวรรณ แซ่เต๋ และคณะ, 2564)

งานวิจัยที่ผ่านมายังขาดการศึกษาที่บูรณาการกรอบทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital Theory) (Becker, 1964) แนวคิดสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) (Karcioğlu & Binici, 2023) และแนวคิดทรัพยากรเป็นฐาน (Resource-Based View) (Barney, 1991) เพื่ออธิบายอิทธิพลของทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในบริบทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยอย่างครอบคลุม โดยเฉพาะในช่วงที่ประเทศไทยกำลังเร่งขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ซึ่งถือเป็นช่องว่างทางวิชาการที่มีความเร่งด่วนและจำเป็นต้องได้รับการศึกษา การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งเติมเต็มช่องว่างดังกล่าว โดยทดสอบอิทธิพลของทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลทั้ง 4 มิติต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เชิงทฤษฎี เชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติสำหรับการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลของผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชีในประเทศไทย
2. เพื่อวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชีในประเทศไทย
3. เพื่อทดสอบอิทธิพลของทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชีในประเทศไทย

ประโยชน์ที่ได้รับ

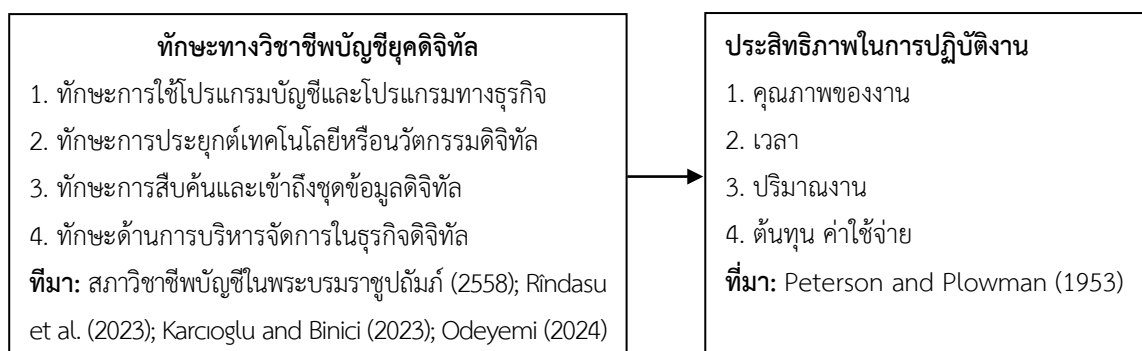
1. เป็นการพัฒนาแนวทางในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชีโดยมีระดับทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลที่สูงขึ้น
2. ทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชีได้ทราบถึงทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลที่มีความสำคัญต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
3. ทำให้สภาวิชาชีพบัญชีได้ผลการศึกษาเพื่อสนับสนุนแนวทางในการพิจารณาคุณสมบัติที่ควรส่งเสริมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชีในยุคดิจิทัล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรคือผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ได้รับการรับรองจากสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 98,422 ราย (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2567) กลุ่มตัวอย่างกำหนดขนาดโดยใช้สมการของ Yamane (1973) ที่ความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 399 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยเผยแพร่แบบสอบถามผ่านช่องทางออนไลน์ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา 402 ชุด ทั้งนี้ เนื่องจากการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวกอาจไม่ครอบคลุมทุกภูมิภาคอย่างเท่าเทียม การวิจัยในอนาคตควรใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ตามภูมิภาคเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดได้ดียิ่งขึ้น เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม 3 ส่วน ได้แก่ (1) ข้อมูลทั่วไปด้านประชากรศาสตร์ (2) ทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัล 4 ด้าน ได้แก่ (2.1) ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ (2.2) ทักษะการประยุกต์เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมดิจิทัล (2.3) ทักษะการสืบค้นและเข้าถึงชุดข้อมูลดิจิทัล และ (2.4) ทักษะด้านการบริหารจัดการในธุรกิจดิจิทัล และ (3) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน 4 ด้าน ได้แก่ คุณภาพของงาน ปริมาณงาน เวลา และต้นทุนค่าใช้จ่าย ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตรวจสอบคุณภาพด้วยดัชนี IOC (0.60–1.00) และ Cronbach's Alpha = 0.968 สถิติที่ใช้ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา (Mean, SD) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พร้อมตรวจสอบ Multicollinearity ด้วยค่า Tolerance และ VIF ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

กรอบแนวคิดในงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พัฒนากลอบแนวคิดจากทฤษฎีและแนวคิดที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (1) ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital Theory) (Becker, 1964) ที่อธิบายว่าการพัฒนาทักษะและความรู้ส่งผลต่อผลผลิตภาพการทำงาน (2) แนวคิดสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) (Karcioğlu & Binici, 2023) ที่ระบุว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลต้องมีทักษะเฉพาะทางดิจิทัล และ (3) แนวคิดทรัพยากรเป็นฐาน (Resource-Based View) (Barney, 1991) ที่มองว่าทักษะดิจิทัลเป็นทรัพยากรเฉพาะที่สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยผ่านแบบสอบถามออนไลน์ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 402 ชุด ผู้ตอบส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 65.7) อายุระหว่าง 31–40 ปี (ร้อยละ 44.3) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 66.7) และมีประสบการณ์ทำงาน 6–10 ปี (ร้อยละ 35.3)

ตารางที่ 1 ระดับทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลของผู้ประกอบวิชาชีพ

ทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัล	Mean	S.D.	แปลผล
ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ	4.41	0.47	มากที่สุด
ทักษะการประยุกต์เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมดิจิทัล	4.37	0.58	มากที่สุด
ทักษะการสืบค้นและเข้าถึงชุดข้อมูลดิจิทัล	4.44	0.54	มากที่สุด
ทักษะด้านการบริหารจัดการในธุรกิจดิจิทัล	4.41	0.52	มากที่สุด
ภาพรวม	4.41	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($M = 4.41$, $SD = 0.46$) โดยทักษะการสืบค้นและเข้าถึงชุดข้อมูลดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.44$) รองลงมาคือทักษะด้านการบริหารจัดการในธุรกิจดิจิทัลและทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ ($M = 4.41$ เท่ากัน) และทักษะการประยุกต์เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมดิจิทัล ($M = 4.37$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพ

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	Mean	S.D.	แปลผล
คุณภาพของงาน	4.45	0.43	มากที่สุด
ปริมาณงาน	4.45	0.47	มากที่สุด
เวลา	4.47	0.45	มากที่สุด
ต้นทุน ค่าใช้จ่าย	4.44	0.49	มากที่สุด
ภาพรวม	4.45	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($M = 4.45$, $SD = 0.40$) โดยด้านเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.47$) รองลงมาคือด้านคุณภาพและปริมาณงาน ($M = 4.45$ เท่ากัน) และด้านต้นทุนค่าใช้จ่าย ($M = 4.44$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ตัวแปรอิสระ	B	SE	β	t	p-value	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.040	0.096	-	10.810	< 0.001*	-	-
ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ	0.206	0.030	0.241	6.968	< 0.001*	0.473	2.114
ทักษะการประยุกต์เทคโนโลยี	0.176	0.027	0.256	6.608	< 0.001*	0.377	2.653

ตัวแปรอิสระ	B	SE	β	t	p-value	Tolerance	VIF
หรือนวัตกรรมดิจิทัล							
ทักษะการสืบค้นและเข้าถึงชุดข้อมูลดิจิทัล	0.191	0.026	0.257	7.406	< 0.001*	0.468	2.135
ทักษะด้านการบริหารจัดการในธุรกิจดิจิทัล	0.201	0.030	0.263	6.635	< 0.001*	0.361	2.772
R = 0.792, R ² = 0.628, Adjusted R ² = 0.623, F = 133.125, p = 0.001*							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 | ค่า Tolerance ทุกตัวแปร > 0.1 และค่า VIF ทุกตัวแปรอยู่ระหว่าง 2.114–2.772 ซึ่งน้อยกว่า 10 แสดงว่าไม่มีปัญหา Multicollinearity

จากตารางที่ 3 พบว่าทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลทั้ง 4 ด้านมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยทักษะด้านการบริหารจัดการในธุรกิจดิจิทัลมีค่าสัมประสิทธิ์สูงสุด (β = 0.263, t = 6.635, p < 0.001) รองลงมาคือทักษะการสืบค้นและเข้าถึงชุดข้อมูลดิจิทัล (β = 0.257) ทักษะการประยุกต์เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมดิจิทัล (β = 0.256) และทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ (β = 0.241) ตามลำดับ ค่า Adjusted R² = 0.623 แสดงว่าโมเดลอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 62.3 การตรวจสอบ Multicollinearity พบว่าค่า Tolerance ของตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวอยู่ระหว่าง 0.361–0.473 (มากกว่า 0.1) และค่า VIF อยู่ระหว่าง 2.114–2.772 (น้อยกว่า 10) แสดงว่าไม่มีปัญหา Multicollinearity ในโมเดล

สรุปผล

ผลการวิจัยพบว่าผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีมีระดับทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (M = 4.41) โดยทักษะการสืบค้นและเข้าถึงชุดข้อมูลดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือทักษะด้านการบริหารจัดการในธุรกิจดิจิทัล ทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ และทักษะการประยุกต์เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมดิจิทัล ตามลำดับ ในด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน (M = 4.45) โดยด้านเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลทั้ง 4 ด้านส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยทักษะด้านการบริหารจัดการในธุรกิจดิจิทัลเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด (β = 0.263) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด RBV (Barney, 1991) ที่ว่าทักษะการบริหารจัดการดิจิทัลเป็นทรัพยากรเฉพาะที่สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ทักษะทั้ง 4 ด้านสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 62.3 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลมีความจำเป็นอย่างต่อเนื่องต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลให้แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะทักษะด้านการบริหารจัดการในธุรกิจดิจิทัลที่มีอิทธิพลสูงสุด
- สถาบันการศึกษาควรปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านบัญชีให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในยุคดิจิทัล โดยบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับ Big Data Analytics, Blockchain และ Artificial Intelligence

3. สภาวิชาชีพบัญชีควรกำหนดให้การพัฒนาทักษะดิจิทัลเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาต่อเนื่องทางวิชาชีพ (CPD) อย่างเป็นทางการ

4. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีควรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยติดตามความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและเข้าร่วมการอบรมสัมมนา

5. องค์กรธุรกิจควรสนับสนุนให้พนักงานบัญชีได้รับการพัฒนาทักษะดิจิทัล โดยจัดสรรงบประมาณในการอบรม และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อเจาะลึกถึงประสบการณ์และความท้าทายในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัล

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคอาเซียน

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่น ขนาดองค์กร ประเภทธุรกิจ หรือวัฒนธรรมองค์กร

4. ควรมีการศึกษาตามยาว (Longitudinal Study) เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงในระยะยาว

5. ควรใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ตามภูมิภาค เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนที่ดีขึ้น

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์อาจมีข้อจำกัดด้านความครอบคลุม เนื่องจากผู้ตอบอาจเป็นผู้ที่มีทักษะดิจิทัลอยู่แล้ว (Self-selection bias)

2. การสุ่มตัวอย่างแบบสะดวกอาจทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดได้อย่างสมบูรณ์ และไม่สามารถระบุการกระจายตัวตามภูมิภาคได้อย่างชัดเจน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการอ้างอิงผลการวิจัยสู่ประชากรทั้งหมด

3. การวิจัยเชิงปริมาณอาจไม่สามารถอธิบายรายละเอียดเชิงลึกได้ครอบคลุม การวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) อาจให้ข้อมูลที่ครบถ้วนกว่า

4. การวิจัยครั้งนี้ไม่ได้รวมตัวแปรควบคุมด้านประชากรศาสตร์เข้าไปในโมเดลการถดถอย ซึ่งอาจมีปัจจัยด้านขนาดองค์กรและวัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การวิจัยในอนาคตควรพิจารณาใส่ตัวแปรควบคุมเหล่านี้เพื่อให้ข้อสรุปมีความมั่นคงยิ่งขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยครั้งนี้ได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ทั้งในเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติ กล่าวคือ (1) เชิงทฤษฎี: งานวิจัยได้บูรณาการทฤษฎีทุนมนุษย์ แนวคิดสมรรถนะดิจิทัล และแนวคิด RBV เพื่ออธิบายอิทธิพลของทักษะทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในบริบทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทย ซึ่งยังไม่เคยมีการศึกษาในลักษณะนี้มาก่อน (2) เชิงปฏิบัติ: พบว่าทักษะด้านการบริหารจัดการในธุรกิจดิจิทัลมีอิทธิพลสูงสุด ซึ่งท้าทายความเชื่อเดิมที่มักให้ความสำคัญกับทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีและซอฟต์แวร์เป็นหลัก การค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่าในยุคดิจิทัล ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีความสามารถในการมองภาพรวมและบริหารจัดการกระบวนการทางธุรกิจในสภาพแวดล้อมดิจิทัล ไม่ใช่เพียงแค่ทักษะการใช้เครื่องมือทางเทคนิคเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

- จารุพร พุกธารา, รัชนิกรณ คณะพล และ กาญจนา ผลาผล. (2565). สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพสำนักงานบัญชี จังหวัดระยอง. *วารสารวิชาการการจัดการภาครัฐและเอกชน*, 4(3), 149-167. <https://doi.org/10.14456/jappm.2022.26>
- จารุวรรณ แซ่เต้า, ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ และ วราพร เปรมพาณิชย์นุกุล. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลกับความสำเร็จในการทำงานของผู้บริหารฝ่ายบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 3(5), 21-35.
- ประสุตา นาคี, ธวัชพร โคณพันธ์, กมลลักษณ์ มาตราข, ทศนัย นาพัน, ตรีน ทศนบรรลือ, ปานชีวา กุฬสูงเนิน, ศุภาพิชญ์ ตรงวัฒนาวุฒิ, บุษยมาส เทียนกระจ่าง, พรพิมล ห่วงพัฒน์ และ ศุภกัญญา ภูทองกิจ. (2564). สมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัล: ทักษะการปรับตัวในโลกที่เปลี่ยนแปลง. *วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 8(2), 19-32.
- ยุทธพงษ์ ขาวสำอางค์. (2565). *สมรรถนะและทักษะของนักบัญชีในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในสำนักงานการเงินของกองทัพบก. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- วิยะดา สุวรรณเพชร. (2563). *ทักษะทางการบัญชีดิจิทัลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานทางบัญชีของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรม. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธนบุรี.*
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2558). *มาตรฐานการศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2569, จาก <https://www.tfac.or.th/article/detail/66980>
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2567). *รายงานประจำปี 2566*. กรุงเทพฯ: สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุพัตรา หารัญดา. (2563). *คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.*
- Barney, J. (1991). Firm resources and sustained competitive advantage. *Journal of Management*, 17(1), 99–120. <https://doi.org/10.1177/014920639101700108>
- Becker, G. S. (1964). *Human capital: A theoretical and empirical analysis, with special reference to education*. Chicago: University of Chicago Press.
- Karcioğlu, R. & Binici, F. O. (2023). Developing a maturity model to identify digital skills and abilities of accounting professionals: Evidence from Turkey. *Access to Science, Business, Innovation in Digital Economy*, 4(2), 221–247. [https://doi.org/10.46656/access.2023.4.2\(6\)](https://doi.org/10.46656/access.2023.4.2(6))
- Odeyemi, O. (2024). Digital accounting skills and professional accountants' performance: A review. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 21(1), 1-18.
- Peterson, E. & Plowman, G. E. (1953). *Business Organization and Management*. 3rd ed. Homewood, Illinois: Irwin.
- Rindasu, S. M., Topor, I. D. & Feleaga, L. I. (2023). The Evolution of Management Accountants' Digital Skills in Industry 4.0: A Qualitative Approach. *Oblik i finansi*, 1(99), 38-48. [http://doi:10.33146/2307-9878-2023-1\(99\)-38-48](http://doi:10.33146/2307-9878-2023-1(99)-38-48)
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. 3rd ed. New York: Harper & Row.